

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **C.C.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 września 2023 r.,

kasacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. XI Ka 90/23

zmieniającego

wyrok Sądu Rejonowego we Włodawie

z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. akt II K 356/22

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2022 r. Sąd Rejonowy we Włodawie, w sprawie II K 356/22, w punkcie 1) wyroku - uznał oskarżonego C.C. winnym zarzucanego mu

czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, w punkcie 2) wyroku - na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres 3 lat próby, w punkcie 3) wyroku na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 złotych. W pozostałych punktach wyroku Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów i orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5000 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy wniesionej na korzyść oskarżonego, Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. akt XI Ka 90/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I. sentencji - 1. uchylił rozstrzygnięcie w punkcie 2 i 3 i na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki na kwotę 20 złotych oraz 2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 złotych opłaty za obydwie instancje. W punkcie II. sentencji - w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. W kolejnym punkcie Sąd zaliczył oskarżonemu dalszy okres zatrzymania prawa jazdy na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Od powyższego orzeczenia kasację wniósł Prokurator Rejonowy we Włodawie, zaskarżając je w całości na korzyść oskarżonego C.C. i zarzucając:

„1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 178a § 1 k.k. poprzez niezasadne wymierzenie oskarżonemu kary grzywny samoistnej w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych z ustaleniem wysokości stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych obok samoistnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy, co nie jest dopuszczalne w przypadku wymierzenia kary za w/w występki - co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia zasady *reformationis in peius*, pomimo iż apelacja została w niniejszej sprawie wywiedziona wyłącznie przez obrońcę oskarżonego;

2. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 434 § 1 k.p.k. poprzez orzeczenie przez Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Kamy Odwoławczy kary surowszej w sytuacji gdy środek odwoławczy składany był jedynie na korzyść oskarżonego”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się skuteczna w stopniu umożliwiającym jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Analiza treści wyroku Sądu Rejonowego i zmieniającego go wyroku Sądu Okręgowego prowadzi do wniosku, że Sąd odwoławczy zmieniając zaskarżone orzeczenie uchylił je wyłącznie w punkcie 2., tj. w zakresie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności i w punkcie 3., tj. odnośnie do grzywny wymierzonej na podstawie art. 71 § 1 k.k. Jednocześnie Sąd Okręgowy w tym samym punkcie „na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość stawki na kwotę 20 złotych”. Nie zmienił przy tym zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w jego punkcie 1., w którym przypisano skazanemu winę i wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, ani go nie uchylił. Tym samym redakcja sentencji zaskarżonego wyroku wskazuje, że w ten sposób doszło do utrzymania w mocy orzeczenia wobec skazanego kary 6 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności (z punktu 1. wyroku Sądu Rejonowego) oraz orzeczenia nadto kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 20 złotych stawka (z punktu I. podpunkt 1 wyroku Sądu Okręgowego).

Powyższe doprowadziło do naruszenia zasady *reformationis in peius*, a więc obraży art. 434 § 1 k.p.k., ponieważ w niniejszej sprawie apelacja została wywiedziona wyłącznie przez obrońcę oskarżonego, a orzeczenie zostało ostatecznie wydane na niekorzyść C.C. Prokurator słusznie wskazał, że doszło w ten sposób również do naruszenia normy prawa karnego materialnego tj. art. 178a § 1 k.k., ponieważ przepis ten nie umożliwia jednoczesnego orzeczenia obu kar tj. pozbawienia wolności i grzywny.

Sąd Najwyższy dostrzega przy tym, że redakcja sentencji może nie odpowiadać rzeczywistej intencji Sądu odwoławczego. Sąd Okręgowy w Lublinie, jak wynika z uzasadnienia wyroku, chciał złagodzić wymiar kary C.C. i w miejsce kary pozbawienia wolności oraz orzeczonej dodatkowo kary grzywny orzec wyłącznie samoistną, na nowo ukształtowaną, karę grzywny. Zamiar ten nie został jednak w sposób prawidłowy zrealizowany, o czym była mowa wyżej. Wadliwa konstrukcja sentencji wyroku musiała jednak prowadzić do jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w postępowaniu odwoławczym.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Lublinie uwzględni powyższe rozważania i wyda wyrok w zgodzie z przepisami prawa, w szczególności z poszanowaniem treści art. 434 § 1 k.p.k. i art. 178a § 1 k.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

(kf)

[ms]